

Največji slovenski dnevnik
v Združenih državah.
Velja za vse leto..... \$6.00
Za pol leta..... \$3.00
Za New York celo leto... \$7.00
Za inozemstvo celo leto... \$7.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki

The largest Slovenian Daily
in the United States,
Issued every day except Sundays
and legal Holidays.
75,000 Readers.

TELEFON. 2876 CORTLANDT

Entered as Second Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under the Act of Congress of March 3, 1879.

TELEFON: 4687 CORTLANDT.

NO. 83. — ŠTEV. 83.

NEW YORK, MONDAY, APRIL 10, 1922. — PONDELJEK, 10. APRILA, 1922.

VOLUME XXX. — LETNIK XXX.

RAZVOJI V PREMAGARSKI STAVKI

RADI STAVKE PREMAGARJEV SE JE POVIŠALA CENA KOKSA. — USPEHI PREMAGARSKO ORGANIZACIJE V CONELLVILLE OKRAJU SO SKRČILI PRODUKCIJO. JEKLARNE IMAJO LE MALO KURIVA NA RAZPOLAGO. CENE SE Z NAGLICO VIŠAJO.

Tri glavne stvari je bilo opaziti v nedeljo zjutraj z ozirom na stavko premogarjev. Prva stvar je povišanje cene koksa v Pittsburghu in ustavljenje razširjenja obratovanja v jeklarski industriji radi uspehov, katere je zaznamovala unija v Conellville premogarskem okraju.

Obstaja možnost, da bo delavski komitej zbornice ugodno poročal glede resolucije kongresnika Blanda, ki zahteva imenovanje posebne komisije, ki naj bi preiskala položaj v premogarski industriji.

Politika, kateri hoče slediti vojni department, obstaja v tem, da ne bo poslal nikakih zveznih čet v stavkarsko ozemlje, dokler bodo mogli krajevni varstveni organi vzdržati mir in red.

Manjše važnosti je priznanje hitrega delavskega komiteja, da so se izjavili njegovi poskusi, da dovede do konference med delodajalci in premogarji v centralnem kompetitivnem polju.

Povišanje cene koksa ter izjava številnih jeklarne, da ne morejo razširiti svojega obratovanja kot izprva določeno, pripoveduje celo povest na bolj razvit in jasen način kot vsa ugotovila, ki prihajajo iz ust uradnih in zastopnikov premogarskih baronov. Cena koksa je poskočila za petdeset centov za tono najboljše vrste in za 25 centov za tono koka slabše vrste. Iz tega je razvidno, da je postalo to kurivo, ki je neobhodno potrebno pri proizvodnji jekla, precej redko.

Vse to pa je posledica nepričakovane stavke v neumijskih premogarskih poljih, o katerih so premogarski baroni izjavljali, da bodo stali vedno na njih strani in da jih stavka sploh ne bo prizadela.

Jeklarske naprave, neodvisne ali v zvezi s Steel Corporation izjavljajo, da imajo za približno trideset dni koksa na razpolago. Kakorhitro bo izginila ta zaloga, bo treba zapreti naprave radi pomanjkanja kuriva.

Charleston, W. Va., 8. aprila.

Zvezni sodnik McClintock je izdal tukaj sodniško prepoved, s katero se prepoveduje organizatorjem United Mine Workers of America delovanje v Winding Gulf premogarskih poljih južne West Virginije.

To sodniško prepoved so zahtevali številne premogarske kompanije dotičnega okraja.

SEZIJSKI DELAVCI PROTI IZRAZU "HORO"

Columbus, Ohio, 7. aprila. — Izraz "horo" in postave proti potepuštvi, ki so v evetu po celi državi, so bile glavni predmet razprave na narodni konvenciji unije selektih se delavcev, ki zbirajo tukaj.

— Mi sovražimo izraz "horo" ter smo proti veljavnim postavam proti potepuštvi. Celo članstvo unije je za propagandno kampanjo, koje namen je popraviti te napake, — je rekel John Kelly iz Chicaga, tajnik te unije.

Številni delegatje na konvenciji se včeraj še niso ozglasili in to se je pojasnilo na naslednji način:

— Mi ne plačujemo dijet svojim delegatom kot delajo to druge delavske in dobrodelne organizacije, ki trosijo na ta način denar članov. Mi izberemo delegate ter mora vsak posameznik sam najti način, kako bo prišel na določeno mesto. Ponavadi si izbere prosto vožnjo po železnici in v takem slučaju se večkrat pripeti, da je nekoliko zadržan na poti.

Člani te unije izjavljajo, da niso nikakoli postopali. — Mi smo pogosto brez dela, ter se vozimo zastonj po železnici, a delamo, kadar najdemo primerno delo. Članstvo je sestavljeno iz mož, ki opravljajo le "rough" dela.

GENERAL VON FALKENHAYN UMRL

London, Anglija, 9. aprila. — General Evgen von Falkenhayn, ki je igral tekot svetovne vojne veliko ulogo v nemški armadi, je umrl v Potsdamu.



SVETOVNI REKORD.

Slika nam kaže Newyorčana Arthura Leslieja, ki zamore dvigniti s tal 225 funtov težko ročko ter dva moža na nji. Skupna teža je 565 funtov. Leslie je star 47 let in je pisar po poklicu.

VELIKA IZPREMEMBA V AMER. POLITIKI

Predsednik Harding se bo zavzel za priznanje sovjetov če bo Rusija privolila v zahteve.

Washington, D. C., 8. aprila. — Kot se je izvedelo danes iz najboljših, avtoritativnih virov, bodo Združene države priznale sovjetsko Rusijo, če se bodo zavzeli razvoji na genovski ekonomski konferenci na zadovoljiv način.

Znano je sicer, da ne bo predsednik Harding izpremenil svojega naziranja glede Rusije kot take, da pa mu je v glavnem pri srcu omejitve oboroževanja tako na suhem kot pa na morju.

Uspeh konference v Washingtonu je za njega večja pridobitev kot katerakoli druga stvar, odkar je stopil v javno življenje. Prepričan je tudi, da je dala konferenca v Washingtonu svetlo vzgled, kateremu se bo sledilo, da se končno potom mednarodnih dogovorov uveljavi skrajšanje oboroževanja ter odpravi veliko breme davkov, ki je zvezano s tem.

Predsednik Harding se je vsled tega zelo zanimal za predloge, katere je staval angleški ministrski predsednik in na temelju katerih naj bi se sovjetsko Rusijo ne le spravilo na konferenco, temveč končno tudi priznalo. Če bo ruska sovjetska vlada ugodila zahtevam angleškega ministrskega predsednika in če se bo rusko-sovjetsko armado sklenilo le na del tega, kar predstavlja danes, bodo posledice tega uplivala na vsako deželo sveta, direktno ali indirektno.

V prvi vrsti se bo z skrajšanjem velike ruske armade odpravilo izgovor, katerega navaja Francija v vsakem slučaju za obstoj svoje lastne velike armade. To je armada, koje obseg so neprestano obžalovali angleški politični voditelji ter konec koncev tudi Italijani, ki bi si radi privoščili tako veliko armado, ki pa nimajo sredstev za to.

Franciji bo vsled tega ostal le izgovor nemške nevarnosti in dokler se ne bo nekaj ukrenilo v tem pogledu, je le malo upanja, da bi bilo mogoče odpraviti v Evropi sistem prisilne vojaške službe. Kakorhitro pa bi bila odstranjena ruska nevarnost ter bi se izboljšal položaj z ozirom na Nemčijo, bi bila tudi Francija moralno obvezana, da skrči svojo armado.

ROJAKI NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA" NAJVEČJI SLOVENSKE DNEVNIK V ZDR. DRŽAVAH

SALVATION ARMY ZA PROHIBICIJO

Velika organizacija, ki pobira prispevke povsod, a ne nudi ničesar, se zavzema za prohibicijo.

New York, 8. aprila. — Ali bo komitej Newyorčanov, katerega je pred kratkim imenovala Salvation Army za svojo agitacijo izključil vse one, ki niso popolni abstinentje in ki so slučajno člani družbe, koje namen je boriti se proti prohibicijskemu amendentu?

To je vprašanje, katero je dvignila "generalka" Evangelina Booth, hči znanega ustanovitelja te paritske in beračske organizacije, ki živi od dobrih srečanj, a ne da ničesar v zameno za številne darove, katere dobiva. Izjavila je namreč, da ne more služiti James Speyer, član odlične bankirske tridke, kot načelnik propagandnega komiteja te organizacije, če bo ostal še na dalje član proti-prohibicijske organizacije.

Pozvedovanja, katere se je vprizorilo v soboto in nedeljo, so razkrila, da je Mr. Speyer posloval kot član kampanje Salvation Army, čeprav ni bil načelnik tozadnega odbora.

Evangelina Booth, "generalka", ima na piki še več drugih uglednih mož, ki so dosedaj zakladali te organizacije ter jih hoče izpodrinuti, kakorhitro se ji bo nudila primerna prilika za to.

PROFESOR EINSTEIN JE ODOTOVAL IZ PARIZA.

Pariz, Francija, 9. aprila. — Dares je odpotoval nazaj v Berlin profesor Albert Einstein, ki je znan po celem svetu zaradi svoje teorije o relativnosti. Pred pariškim učenjaskim svetom je imel par predavanj, ki so vzbudila splošno pozornost.

TORNADI V TEXASU.

Dallas, Texas, 8. aprila. — Sedemnajst oseb je izgubilo življenje in več kot osemdeset je bilo poškodovanih tekom tornadov in nalivov, ki so se završili v zapadnem Texasu danes zjutraj.

Uradno se izjavlja, da so poročila, ki so prišla iz prizadetih krajev, nepopolna.

V bližini Rowina, Tex. je bilo ubitih devet oseb in dvajet poškodovanih.

V Oplin, Callahan okraj, so iz-

SPLOŠNA ZMEDA VLADA NA IRSKEM

Zmeda na Irskem postaja vsaki dan večja. — Razkol med nasprotnimi si strankami raste.

Dublin, Irska, 8. aprila. — General Pilkington, ki poveljuje 3. diviziji irske republikanske armade in ki nastopa na temelju navodil, katere je uveljavila zadnja konvencija pristavev irske republike, je prepovedal vsa javna zbiranja v svojem ozemlju, — kot poroča list "The Irish Independent". Izjavil je, da je njegova akcija v interesu državljanov, "ker se potom javnih sestankov ustvarja civilne spore ter večja ogorčenje med narodom".

Proklamacija se tiče tako sestankov, katere se je nameravalo vprizoriti od strani nasprotnikov sklenjene pogodbe kot sestanka, katerega je hotel vprizoriti Arthur Griffith dne 16. aprila.

Oboroženi ljudje so ustavili neki tovorni vlak v Templemore, okraj Tipperary, ter uničili blago, ki je prihajalo iz Belfasta.

Neodvisna panoga irske republikanske armade, ki je glasovala na svoji zadnji konvenciji za nadaljnji obstoj irske republike, se bo jutri zopet sestala tukaj v Mansion House, kot se je objavilo danes. Glavni namen sestanka je sestava nove konstitucije.

Z ozirom na poročila iz Chicaga, v katerih se je glasilo, da so povsem neodgovorni ljudje odgovorni za sedanje zmedene razmere na Irskem, je izjavil Eamon de Valera, da to ni prvič, ko se je moral irski narod boriti proti hinavskim zavijanjem od Angležev podkupljenega časopisa.

— Ker stojimo na pravem stališču ter se zavedamo svojih pravic, — je rekel, — se ne brigamo za napade tega časopisa.

Belfast, Irska, 8. aprila. — Truplo prejšnjega seržanta McConnella, kraljevega irskega orožništva, so našli danes, preluknjano od krogelj v bližini Templemore, Tipperary okraj.

Tekom zadnjih par dni se je izvedlo par uspešnih vlovov v banke. Oblastim se dosedaj ni posrečilo zasačiti zločincev.

gubili življenje štiri ljudje in dvajset jih je bilo poškodovanih.

V Lawton, Okla., sta izgubila življenje dva človeka in dvajset jih je bilo poškodovanih.

V Dallas je bilo težko ranjenih pet ljudi.

V Breckenridge, Texas, je bilo poškodovanih pet ljudi.

SAMO FRANCIJA NASPROTUJE

VSİ ODPOSŁANCI NA GENOVSKI KONFERENCI SE ZAVZEMAJO ZA RAZOROŽENJE, Z IZJEMO FRANCİJE. — ODPOSŁANCI PETDESETIH NARODOV NA LICU MESTA. — ODNOŠAJI MED ZDRUŽENIMI DRŽAVAMI IN EVROPSKIMI DEŽELAMI.

Genova, Italija, 8. aprila. — Angleški ministrski predsednik Lloyd George je dospel danes semkaj na čelu angleške delegacije ter popolnoma pripravljen na otvoritveno sejo ekonomske konference, ki se je sestala v Genovi. Konference se bo vdeležilo petdeset narodov. Največje zanimanje je vzbudila vest, da se bo na konferenci v glavnem razpravljalo o razpoloženju Evrope.

Večina dežel, zastopanih na konferenci, se zavzema za razoroženje, čeprav nasprotujejo temu francoski politiki. Francozi, katere vodi Louis Barthou, bodo dospel semkaj jutri ter je nemogoče reči, na kak način bodo sprejeli predloge, tikajoče se splošnega evropskega razoroženja. Vsi delegati, ki so se sestali na konferenci, pričakujejo nekatere bombe od strani Lloyd Georgea in veliko razočaranje bo opaziti, če se ne bo odzval pričakovanjem, katere se stavi vanj v tem oziru.

Konferenca, ki se bo vršila tukaj, je dala mestu povsem nove lice. Drugače je mesto precej zapuščeno in samotno, a sedaj je videti vsepovsod v glavnem italijanske zastave, a poleg njih tudi zastave zaveznikov. Italijanski vojniki patrolirajo po cestah in na vsakem trgu se zbirajo velike ljudske množice, ki hočejo videti odlične inozemske diplomate, ki se vozijo po mestu v zavarovanih avtomobilih. Ameriški časnikarski poročevalci so v mestu, a vlada Združenih držav ni zastopana na konferenci, niti v oficijelni, niti neoficijelni lastnosti.

Ameriški poslanik Child bo v Genovi tekom konference, a se ne bo v svoji oficijelni lastnosti vdeležil posvetovanj.

Očividno je, da delegati na konferenci spoznavajo razloge, ki so napotili Združene države, da se niso oficijelno vdeležile konference, kajti znano je, da bo odsotnost ameriških delegatov povečala željo konference, da izvrši nekaj, na temelju česar ne bo imela Amerika nobenega nadaljnjega vzroka, da se izogne vsakega vmešavanja v notranje ekonomske in politične zadeve Evrope.

Po ponedeljskem formalnem sestanku konference bo nastal odmor, tekom velikonočnih praznikov, a številne skupine delegatov bodo imele med tem časom svoje privatne konference. Ruski sovjetski delegati se bodo med tem časom seznanili s delegati drugih dežel, v naporu, da preprečijo sklenitev separatnih dogovorov, ki bi bili škodljivi ekonomskim interesom sovjetske Rusije.

Vsi se ozirajo na angleškega ministrskega predsednika, Lloyd Georgea kot poklicanega voditelja konference, a njegov uspeh je v veliki meri odvisen od gibanja, katerega bo vprizoril. V krogu njegovih znancev se glasi,

Pozor potniki!

Parnik "Argentina", ki je imel 29. aprila odpluti v Trst, je preklinal 20. maja pa bo odplul v Trst parnik.

"President Wilson".

III. razred do Trsta \$102.50; II. razred \$160.00 in \$5.00 vojne davka.

Vsa pojasnila daje trdka Frank Sakser State Bank, 32 Cortlandt St., New York, N. Y.

da bo skušal vprizoriti drzen korak in če bo sledil vzgledu ameriškega državnika Hughesa, se bo takoj od prvega početka zavzel za razoroženje. V teh prizadevanjih ba bodo Italijani lojalno podpirali in isto bodo stali tudi ostale dežele. Edino izjemo bodo seveda predstavljali Francozi, kajti iz Pariza je že prišel migljaj, da se bodo francoski delegati upirali vsakemu poskusu, da se spravi na površje vprašanje razoroženja na kopnem. Francoski delegati ne bodo imeli polnomoci ter bodo morali sporočiti vsako najmanjšo stvar v Pariz, predno bi se končno obvezali. Zavlačevanje se strani pa ne bo nikakor zadrževalo angleškega ministrskega predsednika.

SOVJETSKI URADNIKI IN CERKVENI ZAKLADI.

Petrograd, Rusija, 7. aprila. — Skrivnostne "tatvine" cerkvenih zakladov in neštivilne druge težkoče se stavlja na pot sovjetskimi uradniki, ki so zaposleni z delom konfisciranja teh zakladov, katere se namerava prodati, da se pomaga ljudem, ki trpe na poslednjih lakote.

V neki cerkvi, ki je bila znana radi svojih ikonov, posejanih z dragulji, se je vse dragocene kamene odstranilo in nadomestilo s ponarejenimi kamni še predno so prišli uradniki. Pogrešalo se je na ducate dragocenih predmetov, ki so se nahajali prej v poseti te cerkve in drugih cerkva. V nekaterih slučajih pa ni bilo na razpolago nikakih seznamov glede dragocenosti, ki se nahajajo v cerkvi.

Sovjetsko časopisje izjavlja, da so te "tatvine" le pretveza od strani faranov in vernikov v splošnem ter zahteva, naj se to ljudi kazenski zasleduje. Patriarh Tikhon, glavni ruske pravoslavne cerkve, je objavil poziv, v katerem prosi cerkvene oblasti, naj izroče voljno vse predmete, z izjemo onih, katere se rabi pri obhajilu, kajti ti so izvzeti kot sveti predmeti.

Pešiljatelj denarja na znanje.

Pri kr. poštnem čekovnem uradu v Ljubljani smo izposlovali, da dobimo vbočice za vsako našo nakazilo izpolnilno potrdilo s podpisom naslovljenca ali njegovega pooblaščenca.

Sporazumno s tem ne bomo naprej več razposiljali dosedaj običajnih obvestil z označbo Zmerna, ko je bil odposlan denar iz Ljubljane na zadnjo pošto. Mesto teh obvestil bomo poslali za vsako denarno pošiljatev, ki smo jo prejeli dne 5. decembra 1921 ali kasneje, izplačilno potrdilo s podpisom naslovljenca oziroma njegovega pooblaščenca.

Te vrste potrdila pa prihajajo večkrat le počasi z zadnjih pošt nazaj v urad čekovnega urada v Ljubljani. Kjer se zbirajo in šele nato odpošljejo v Ameriko; radi tega ter drugih možnih zamud nam bo mogoče razposlati potrdila šele v približno devetih tednih od dneva, ko smo izdali prejemno potrdilo oziroma kakorhitro ista prejmemo. Denar pa bo neglede nato izplačan enako hitro in pod istimi pogoji kot do sedaj.

Frank Sakser State Bank,

Denarna izplačila v jugoslovanskih kronah, lirah in avstrijskih kronah

se potom naše banke izvršujejo po nizi ali, zasestivo in hitro.

Včeraj se bile naše cene sledeče:

Jugoslavija:			
Razpoložljiva na račun: pošte in izplačila "Kr. poštni čekovni urad" in "Jadranske banke" v Ljubljani.			
300 kron	\$ 1.15	1,000 kron	\$ 3.60
400 kron	\$ 1.50	10,000 kron	\$35.00
500 kron	\$ 1.85		

Glasom narode ministrstva za pošte in telegraf v Jugoslaviji je sedaj mogoče tem nakazovalim meste potom pošte odinote v dinarjih; za vsako štiri krono bo izplačan en dinar; razmerje med dinarjem in krono ostane torej neizpremenjeno.

Italija in zasodeno ozemlje:

Razpoložljiva na račun: pošte in izplačila "Jadranske banke" v Trstu.			
50 lir	\$ 3.30	500 lir	\$28.50
100 lir	\$ 6.00	1000 lir	\$56.00
300 lir	\$17.70		

Nemška Avstrija:

Razpoložljiva na račun: pošte in izplačila "Adriatische Bank" na Dunaju.

Radi velikanskih razlik v tečaju izplačujemo sedaj v Avstriji eno ameriško dolarje. Naše pristojbina za vsako posamezno nakazilo do \$10. — znaša 50 centov; od \$10. — do \$50. — po \$1. —; za vsa večja nakazila po 2 centa od dolarja.

Pod istimi pogoji izstavljamo tudi dolar-čeki in polijemo ameriške dolarje v Jugoslavijo in v Italijo.

Vrednost dolarja sedaj ni stalna, menja se večkrat nepričakovano; iz tega razloga nam ni mogoče podati natančne cene vsakega. Mi računamo po ceni letnega doba kot nam poselni denar dajemo v roko. Kot generalni zastopniki "Jadranske Banke" in njenih podružnic imamo razpisane izvanredno ugodne pogoje, ki bodo velike koristi za vas, ki se hoče ali se hoče posluževati naše banke.

Denar nam je poselni najbolj po Domestic Money Order, ali po New York Bank Draft.

FRANK SAKSER STATE BANK, 32 Cortlandt St., New York (Advertisement)

Požigalec.

FRANCOSKI DETEKTIVSKI ROMAN.

Spisal Emile Gaboriau,

Za "Glas Naroda" prevel G. P.

83

(Nadašnjevanje.)

Ljudje v Sovter pa so vaju takih zamud. Pripravljani so na čakanje. Vstedi tega sta pričela zdravnik in de andore hoditi po peronu gorindol ter nista kazala nikakega znamenja nestrpnosti ali presenečenj vsprico zamude. Tudi bi ne bilap rav nič presečena, če bi se jima povedalo, da ju opazujejo radovedne oči. Poznala sta svoje dobro mesto. V resnici je bilo tako: Dva radovedneža sta prišla na postajo, kjer sta stala nekoliko na strani ter vpraševala drug drugega:

— Bog ve, na kaj čakata?

Konečno, proti eni uri, je zapel zvonec in postajenačelnik je skočil pokonci. Tudi v čakalnici se je pričelo življenje, vrata so se odpirala in zapirala in na peron je nekdo pripeljal dvokolnico.

Iz daljave je bilo čuti gumenje vlaka sredi nočne tišine in zdravnik ter gospod Sandore sta pohitela v čakalnico.

Vlak se je ustavil. Vrata so se odprla in prikazala se je markiza, opirajoča se na roko gospoda Folgat. Obema je sledil markij, s potno torbo v roki.

— To je torej bilo, — sta rekla oba prostovoljna ogleduha.

Ker ni bilo nikakih drugih potnikov, sta ogleduha pregovorila voznika omnibusa, da je takoj odšel proti mestu. Hotela sta namreč priti v mesto čim prej, da oznanita prihod očeta obtoženega.

Dnevni čas pa je bil kaj nepričilen za to. Kljub temu pa sta upala, da bosta našla še par ljudi v klubu, kajti ljudje se pri igri kaj radi zakasnijo. Boljša pa bi storila, če bi bila ostala na postaji, kajti priča bi bila prvemu sestanku med gospodom de Sandore in markijem de Boaskoranom.

Vsled naravnega impulza sta takoj pohitela drug proti drugemu ter si stisnila roki na energičen način. Obema so tlele solze v očeh. Odpirala sta svoja usta, da izpregovorita, a nobena beseda ni mogla preko ustne. Razvnetega pa ni bilo treba nikakih besed med njima. Stala sta vedel tega nepremično, ozirajoč se drug v drugega, ko je stopil bližje dr. Sejnbo ter rekel:

— Kovčegi so na vozu. Ali gremo?

Zapustili so postajo. Noč je bila jasna. Na obzorju, dvigajoča se nad temno maso splošnega mesta pa sta stala ba stolpa starga gradu, ki je služil kot jetnišnica.

— To je prostor, kjer se nahaja moj Žak, — je mrmral markij. — Tam je zaprt moj sin, obtožen strašnega zločina.

— Ga bomo že spravili ven, — je rekel zdravnik bodrilno, ko je pomagal markiju v kočijo.

Zaman pa je skušal tekom vožnje spraviti svoje spremljevalce v boljšo voljo. Njegova upanja niso našla nikakega odmeva v njih obupanih srečih.

Gospod Folgat je vprašal za Vicienijo, kajti presenečen je bil, da je ni našel na postaji. Gospod de Sandore pa je odgovoril, da je ostala doma, da dela draščino čemena tetana in gospodu Magoarju To je bilo vse.

Najti je položaje. Po je mučno govoriti. Markij je imel dosti opravka s tem, da je dušil v sebi krčevite vzdih, ki so se mu smpatam dvigali v grlo. Bagala ga je misel, da se nahaja v Sovterju. Naj reče kdo še toliko proti, resnica je, da manjša naša čustva. Ko je stisnil roko Sandoreja, je bil bolj ginjen kot pa vsled vseh pisem, katera je dobil v zadnjem mesecu.

Ko je videl od daleč ječo Zaka, je dobil prvi jasni pojem o strašnih mukah, katere je moral pretrpeti njegov sin. Markiza je bila popolnoma izčrpana. Zdelo se ji je, kot da je celo njeno telo zlomljeno.

Gospod de Sandore se je stresel, ko se je ozrl na oba, kajti videl je, da sta na lonce svojih moči. Če sta že ta dva obupavala, kaj naj upa on sam, — on, ki je vedel, kako neločljivo je bila življenska usoda Dionizije spojena z usodo Čaka?

Konečno se je ustavil voz pred domačo hišo. Vrata so se takoj odprla in markiza se je znašla v objemu Dionizije. Ostali so sledili v hišo. Ura je bila že dve, a vsaka minuta je bila dragocena. Dr. Sejnbo si je popravil očala ter rekel:

— Predlagam, da izmenjamo svoje informacije, Jaz, za svoj del, sem še vedno na isti točki. Vi poznate moje nazore. Jaz jih ne opustim. Kakele je slepar in to bo treba dokazati. Jaz se delam kot da se ne brigam več zanj. V resnici pa ga bolj natančno opazujem kot kdaj poprej.

Dionizija ga je prekinila, rekot:

— Predno se odloči kako stvar obstaja dejstvo, za katero morate vedeti vi vsi. Poslušajte.

Bleda ki smrt, kajti stalo jo je dosti napora, da razkrije na ta način skrivnost svojega sra, a trdnim glasom in ognjevitimi očmi jim je povedala, kar je se priznala svojemu staremu očetu, — namreč o predlogu, katerega je bila stavila Žaku in o odločni zavrnitvi tega predloga od strani Žaka.

— Dobro storjeno, gospodična, — je vzklil doktor, poln navdušenja. — Žak je zelo nesrečen, a kljub temu še vedno zavidanja vreden.

Dionizija je zaključila svoje poročilo. Nato pa se je obrnila z zmagočnim izrazom proti Magoarju ter dostavila:

— Ali je po vsem tem še najti človeka, ki bi vrjel, da je Žak podel morilec?

Odlični odvnetik iz Sovterja ni bil eden onih ljudi, ki cenijo svoje lastno mnenje višje kot pa resnico samo.

— Priznavam, — je rekel, — da bi ne govoril z Žakom tako kot sem storil, če bi šel jutri prvič k njemu.

— In jaz, — je vzklil markij de Boaskoran, — jaz izjavljam, da odgovarjam za svojega sina prav kot za samega sebe in to mu hočem jutri tudi povedati.

Nato pa se je obrnil proti svoji ženi in šepetajoč tako, da ga je mogla slišati le ona, je dostavil:

— In upam, da mi boš oprostila one sumnje, ki me polnijo sedaj z grozo.

Moči markize pa so bile izčrpane. Onesvestila se je in odnesti so jo morali iz sobe. Kakorhitro se bile ženske iz sobe, je dr. Sejnbo zaklenil vrata, se eprl s komolecem na kamin ter rekel:

— Sedaj lahko govorimo. Kakšne novice nam prinašate?

Dvaindvajseto poglavje.

Ura je bila ravno enajst, ko je prišel ječar Blazhen, ves razburjen, v celico Zaka ter rekel:

— Gospod, vaš oče vas čaka.

Jetnik je skočil na noge, ves presenečen.

Prejšnji večer je dobil sporočilo od Sandore-ja, ki ga je obveščalo o prihodu markija. Od onega časa naprej se je neprestano pripravljalo na pogovor in sestanek z očetom. Kako bo vse izpadlo? Ničesar ni imel, po čemur bi mogel soditi. Vsled tega je sklenil biti popolnoma resviran. Ko je sledil Blazhenu po dolgem hodniku in neštevilnih stopnjicah, je sestavljal vsakovrstne fraze ter skušal dati svojemu obrazu dostojanstven izraz.

Predno pa je mogel izpregovoriti le eno besedo, je bil že v objemu svojega očeta. Čutil je, kako ga pritiska če na svoje srce in slišal ga je mrmrati:

— Žak, moj dragi sin, moje nesrečno dete!

V celem svojem življenju, čeprav je bilo dolgo in voharno, ni bil markij izpostavljen tako težki preiskušnji kot je bila sedanja. Potegnil je Žaka k nekemu oknu, se nagnil nekoliko nazaj, da ga boljše vidi in ves presenečen je bil vspril misli, da je sploh mogel kdaj dvomiti o svojem sinu. Zdelo se mu je, kot da stoji tam on sam. Spoznal je svoje lastne poteze in svoje lastno obnašanje, svoje lastne jasne in svetle oči in svoje lastno odkrito, čeprav nekoliko ošabno vedenje.

Ko pa si je ogledal posameznosti, je zapazil, da je Žak strašno snujšal. Videl je, da je bled in da ima že dosti belih las na svojih senih.

— Ubogi otrok, — je rekel, — koliko si moral trpeti!

(Dalje prihodnjič.)

Orjaški dvoboj v Aziji.

Pariz, koncem februarja 1922.

"Slovenec" piše: Angleška vlada je vznemirjena vsled zadnjih dogodkov v Indiji. Morda bi bilo vvaževanja vredno poizvedeti, v koliko je teh nemirov kriva sovjetska vlada, oziroma kakšno stališče je zavzela sovjetska Rusija napram Indiji.

Carji so iskali poti na veliko morje, silili so proti Carigradu, preko Kavkaza do Sredozemskega morja in preko transkaspiskih dežel, Perzije in Afganistana v indijske vode. Velika Britanija ni vednejevala nikdar nevarnosti te ruske ekspanzije ter jo je skušala zavezati s pogodbi, trgovskimi in političnimi, ki so imele nalogo, natančno odmeriti interese cone obeh veselil v centralni Aziji. Revolucija je pa popolnoma raznesla rusko državno telo ter ga razdrobila na nešteto neodvisnih držav, ki so se pokazale osobito na jugu meji ruskega cesarstva. V Kavkaškem ozemlju se pojavijo hkrati in bliskovito Armenija, Azerbajdžan, Georgija, Daghestan, Abhazija, Vladikavkaz in Terck, male republike, ki so si porazdelile med seboj ozemlje med Črnim in Kaspijskim morjem. Onstran Kaspijskega morja se prelasiijo neodvisnim kneževini Bukhara in Khiva ob afganistanski meji ter kirgizska in transkaspiska republika. Ruska nevarnost je torej za Anglijo realno izginila. Carigrad drži sama, kavkaški prehodi so v rokah serije neodvisnih držav, dostop do Afganistana in edot v Indijo je zabranjen po bloku transkaspiskih republik. To je doba, ko je angleška vlada začela Rusijo ignorirati, ker je izgubila z njo svojo rivalo.

Pa ako so boljševiki izbrisali za carji vse spomine, ohranili so diplomatske arhive o rusko-angleškem vprašanju. Kakorhitro so sedli na prestol Romanov, so se takoj obrnili dol proti jugu in napotili po že zdavnaj izhojeni poti proti Indiji svoje emisarje. Razpolagali so s hujšim orožjem kot carji. Komisariat vnanjih poslov si je stavil nalogo podrediti nanovo Rusiji vse na jugu odedeljene kraje ter tako predreti železno obzidje, ki ga je Anglija postavila med Rusijo in Indijo. V tej sovjetski politiki, naperjeni proti Angliji, bomo razločevali dve fazi.

Najprvo so boljševiki zrevolucionirali kavkaške in transkaspiske države, jih privedli, ponjvč s silo h komunističnemu naziraju ter jih ene za drugo absorbirali.

V drugi dobi si sovjetska diplomacija prizadeva pridobiti zase naklonjenost Afgana, Perzije ter naroda, ki stanuje v Pamirju in Tibetu, da si na ta način odpre nanovo pot v Indijo. Indija je pa vse angleškega imperija. Poleg diplomatov pošiljajo sovjeti v te kraje komunistične misijonarje z rdečim plapolajočim praporom in Marksom v eni roki in v drugi roki orožja carji pri svoji politiki niso imeli. Videli bomo, da je uspešno.

Prvi del programa, recimo indijskega programa je dovršen. Kavkaške republike so izobesile rdeče zastave s srpom in kladivom, odanin z vncem pšeničnega klasja. Čiterni jim je pustil lepo ime in zapisal v ustavo, zvezne republike. Vsaka ima diplomatskega zastopnika na Krenmlju. Ves ta zunanji aparat pa na dejstvu ne izpreminja nič, da je Rusija potisnila na jugu svojo mejo v armenske gore in do Perzije. Tudi transkaspiske vladavine so "šle" z viharjočimi zastavami v tabor sovjetov. Khiva in Bukhara imata naslov zveznih republik ter sta zastopani s posebnim poslanikom pri centralni vladi. Turkestan in Kirgizska republika sta ustavno na slabšem, ker nista zvezni, ampak samo avtonomni deželi. V resnici pa delijo prve in druge isto usodo, nad vsemi nemoteno gospodarijo boljševiki, ki so se na ta način priklili z očetom do afganistanske meje in v Pamirju troje pred vrata indijskega cesarstva.

Povsod, kamor so prišli boljševiki, se ne opirajo samo na politično zvestobo svojih somišljenikov, ampak osobito na muslimansko duhovščino, katero so prepričali o koranskem izvoru komunistične, ga veroizpovedovanja. V slučaju sile bo mufti torej visoko dol z miraretov branil sovjetske postojanke.

V Taškentu so boljševiki takoj ustanovili veliko "univerzo". Ustanovili so jo, da se izobrazijo nevedno ljudstvo, kojega nevednost izrablja evropski kapitalizem, da bo znalo upotrebljati bogastvo svojih dežel v svoj lasten dobrobit, ne pa v korist tujci, ki pridiguje civilizacijo in nosi pod plaščem skrite verige! Angliji so prav razumeli, da je ta visokošolski zavol tik pred durmi Indije velikanska propaganda žela, katero posreduje razen Perzijancev in Afganov tudi Kirgizi in Tibetanci, Kitajci in Mongolci ter osobito Indijci in da se ta mpredeva manj suheparna veda, kot sovraštvo proti Angliji. rPva faza sovjetske srednjazijske politike je končana, druga je v najslabšem razmahu. Seje sile so komunisti koncentrirali na treh točkah: v Perziji, v Afganistanu ter v zgornji dolini Brahmaputre. Zasedevali bomo njihovo politiko v vsaki deželi posebej, ker uporabljajo povsod druge metode.

Trocki in ruski jetniki.

Ko so nekatero tuji časnikarji obiskali ruskega ministra Leona Trockija, da ga intervjuvajo, so ga med drugim tudi vprašali, čemu je znano, da jetniki v ruskih ječah stradajo in umirajo radi bolezni. "Če vam jetniki v naših ječah vzbujajo nežna čustva" je odvrnil Trocki, "tedaj jih vzemite seboj in jih predeležite, prav radi vam jih prepustimo. Mi postopamo z jetniki na svoj način", je nadaljeval lakonično, "vi v Združenih državah jih ubijate z elektriko. Well, mi jih ne. Poleg tega se naj Američani, ki žele

spoznati, kaj se godi jetnikom tekom revolucije, spomnijo svoje lastne civilne vojne". S tem je menil zloglasno ameriško jetnišnico Libbi. "Kar se tiče osvoboditve naših jetnikov, ne moremo storiti ničesar, kajti še vedno nimamo miru na naših mejah. Ukrajinski voditelj Petljura sedi v hotelu v Galiciji in kuje zarote proti nam. Poleg njega so še drugi. Končno si morate zapomniti, da umirajo gladu tudi ljudje izven ječ in to so zakrivilo deloma naši jetniki, ki so pod Kolčakov uničevali deželo, prejemali zato pomoč od Čehov in denarno pomoč od tujih držav".

ADVERTISEMENT.

HAMBURG

Direktna vožnja z čudovitimi novimi "O" parniki. Potovanje za vse kraje Evrope.

ARAGUAYA 22 aprila
VESTRI 20 maja
VANDYCK 17 junija
ORDUNA 15 aprila; 27 maja; 8 julija
VAUBAN 12 julija
ORPESA 29 aprila; 10 junija; 22 julija
ORBITA 13 maja; 24 junija; 5 avg.
Naravnost v Cherbourg, Southampton, Hamburg.

Vse zaprte kabine. Nobenih posebnih pristojbin.

ROYAL MAIL

STEAM PACKET COMPANY
SANDERSON & SON INC. AGENTS
26 Broadway New York
— ali katerikoli parobrodni agent. —

Jaz spodaj podpisana bi rada izvedela, kje se nahajajo JAKOB in JURIJ BAYER ter ANA VARDJANOVA in BUTINOVA, doma iz Kuželja, fara pri Kostelu na Dolenskem. Svoječasnno so bili v Brooklynu, New York, zdaj pa ne vem, kje se nahajajo. Zatorej jaz podomače Tišarjeva od fare pri Kostelu jih zdaj iščem. Jaz sem prišla pred nekaj meseci semkaj v New York. Prosim, ako kateri gori navedenih čita ta oglas, da se mi takoj oglasi na sledečih naslov: Mrs. Agnes Raven, 164 Sterling Place, Brooklyn, New York. (10-11-4)

O POTOVANJU.

Za potovanje spomladi, poleti in začetkom jeseni je drugi razred na preokeanskih parnikih že več mesecev naprej razprodan. Že sedaj je težko dobiti prostore drugega razreda za junij in druge mesece. Le malo prostorov je še na razpolago. Kdor bi tedaj hotel potovati prihodnje mesece v drugem razredu, naj nam takoj namani, da mu preskrbimo prostor.

Frank Sakser State Bank.

POTOVANJE IZ EVROPE.

Ako imate sorodnika v Avstriji ali Nemčiji, kateri je tam pristojni, da želi priti v Ameriko, ga zamorete sedaj dobiti sem. Ne lajje zamorete sedaj ameriški državljan dobiti žene in otroke iz ood 18. leta iz Jugoslavije ali zasedenega ozemlja.

Avstrijski podaniki morajo plačati vizej pri ameriškem konzulu; ameriškanskim denarjem in ravno tako morajo na Ellis Islandu voto \$25.00 pokazati v ameriških lolarjih.

Glede denarnih pošiljatev v U. S. dolarjih, za vsa pojasnila glede potovanja, potrebnih listin (affidavitov) in voznih listkov se obračate na najstarejšo slovensko trdko:

Frank Sakser State Bank,
42 Cortlandt St., New York, N. Y.

Dr. Koler

SLOVENSKI ZDRAVNIK
638 Penn Ave. Pittsburgh, Pa.

Dr. Koler je najstarejši slovenski zdravnik specializirani v Pittsburghu, ki ima 24-letno prakso v zdravstvu in vseh možkih boleznih. Zastupljen je v klavirski društvu, v kateri je tudi član. Vse bolezni zdravi po najnovejših metodah. Vse bolezni zdravi po najnovejših metodah. Vse bolezni zdravi po najnovejših metodah.

Vse bolezni zdravi po najnovejših metodah. Vse bolezni zdravi po najnovejših metodah. Vse bolezni zdravi po najnovejših metodah.

Vse bolezni zdravi po najnovejših metodah. Vse bolezni zdravi po najnovejših metodah. Vse bolezni zdravi po najnovejših metodah.

Vse bolezni zdravi po najnovejših metodah. Vse bolezni zdravi po najnovejših metodah. Vse bolezni zdravi po najnovejših metodah.

Vse bolezni zdravi po najnovejših metodah. Vse bolezni zdravi po najnovejših metodah. Vse bolezni zdravi po najnovejših metodah.

Vse bolezni zdravi po najnovejših metodah. Vse bolezni zdravi po najnovejših metodah. Vse bolezni zdravi po najnovejših metodah.

Vse bolezni zdravi po najnovejših metodah. Vse bolezni zdravi po najnovejših metodah. Vse bolezni zdravi po najnovejših metodah.

Vse bolezni zdravi po najnovejših metodah. Vse bolezni zdravi po najnovejših metodah. Vse bolezni zdravi po najnovejših metodah.

KRETANJE PARNIKOV

Kedaj približno odplujejo iz New Yorka.

GEYDLITZ	12 aprila	Bremen	KROONLAND	10 jun.	Cherbourg
FRANCE	12 aprila	Havre	NOORDAM	10 jun.	Boulogne
ORDUNA	15 aprila	Hamburg	AQUITANIA	13 jun.	Cherbourg
RYNDAM	15 aprila	Boulogne	PARIS	14 junija	Havre
AMERICA	15 aprila	Cherbourg	CHICAGO	15 jun.	Havre
FINLAND	15 aprila	Cherbourg	ROTTERDAM	17 junija	Boulogne
HOMERIC	15 aprila	Cherbourg	MAJESTIC	17 junija	Cherbourg
SAXONIA	18 aprila	Hamburg	LAPLAND	17 jun.	Havre
PENNISULA	20 aprila	Cherbourg	HUDSON	17 jun.	Bremen
OLYMPIC	22 aprila	Cherbourg	CARONIA	17 jun.	Cherbourg
POTOMAC	22 aprila	Havre	VANDYCK	17 junija	Hamburg
LA TOURNAINE	25 aprila	Cherbourg	BERENGARIA	17 jun.	Hamburg
ARABIC	25 aprila	Genoa	MONGOLIA	21 jun.	Hamburg
MANCHURIA	25 aprila	Genoa	OLYMPIC	21 jun.	Cherbourg
HANOVER	26 aprila	Hamburg	LAFAYETTE	24 jun.	Havre
PARIS	26 aprila	Havre	ORBITA	24 jun.	Cherbourg
ROCHAMBEAU	27 aprila	Havre	AMERICA	24 jun.	Bremen
ORPESA	29 aprila	Hamburg	RYNDAM	24 jun.	Boulogne
ZEELAND	29 aprila	Cherbourg	FRANCE	28 jun.	Havre
N. AMSTERDAM	29 aprila	Boulogne	MINNEKAHDA	28 jun.	Cherbourg
ACUTANIA	2 maja	Cherbourg	LA TOURNAINE	29 jun.	Havre
ST. PAUL	3 maja	Hamburg	HOMERIC	1 julija	Hamburg
LA SAVOIE	6 maja	Havre	SAXONIA	1 julija	Hamburg
CHICAGO	6 maja	Cherbourg	PR. MATOIKKA	1 julija	Bremen
HOMERIC	6 maja	Boulogne	AQUITANIA	1 julija	Bremen
KROONLAND	6 maja	Cherbourg	PARIS	4 julija	Cherbourg
NOORDAM	6 maja	Boulogne	ROCHAMBEAU	5 julija	Havre
YORK	10 maja	Bremen	FINLAND	1 julija	Cherbourg
FRANCE	10 maja	Havre	MANCHURIA	5 julija	Hamburg
ORDUNA	11 maja	Havre	ARABIC	8 julija	Genoa
LAPLAND	13 maja	Cherbourg	MAJESTIC	8 julija	Cherbourg
ORBITA	13 maja	Cherbourg	ORDUNA	8 julija	Cherbourg
OLYMPIC	13 maja	Cherbourg	LONE STAR ST.	8 julija	Cherbourg
HUDSON	13 maja	Cherbourg	N. AMSTERDAM	8 julija	Boulogne
ROTTERDAM	13 maja	Boulogne	PRES. WILSON	8 julija	Trst
CARONIA	13 maja	Cherbourg	ORPESA	10 jun.	Hamburg
ANDANIA	13 maja	Cherbourg	BERENGARIA	10 jun.	Hamburg
MAURETANIA	16 maja	Cherbourg	VAUBAN	12 julija	Hamburg
MONGOLIA	17 maja	Hamburg	ZEELAND	12 julija	Cherbourg
ORPESA	20 maja	Cherbourg	OLYMPIC	12 julija	Cherbourg
RYNDAM	20 maja	Boulogne	NOORDAM	15 julija	Cherbourg
AMERICA	20 maja	Cherbourg	LA SAVOIE	15 julija	Boulogne
PRES. WILSON	20 maja	Trst	G. WASHINGTON	15 julija	Cherbourg
VESTRI	20 maja	Hamburg	MAURETANIA	18 julija	Cherbourg
AQUITANIA	23 maja	Cherbourg	ARGENTINA	15 julija	Trst
CHICAGO	23 maja	Havre	ANDANIA	22 julija	Cherbourg
SAXONIA	25 maja	Hamburg	ROTTERDAM	22 julija	Boulogne
LAFAYETTE	25 maja	Havre	HOMERIC	22 julija	Havre
MANCHURIA	25 maja	Hamburg	LAFAYETTE	22 julija	Havre
LA TOURNAINE	27 maja	Havre	ORPESA	22 julija	Hamburg
ORDUNA	27 maja	Cherbourg	HUDSON	22 julija	Bremen
FINLAND	27 maja	Cherbourg	MONGOLIA	26 julija	Havre
PR. MATOIKKA	27 maja	Cherbourg	FRANCE	26 julija	Cherbourg
BERENGARIA	30 maja	Cherbourg	CARONIA	29 julija	Cherbourg
MAJESTIC	31 maja	Havre	MAJESTIC	29 julija	Cherbourg
MINNEKAHDA	31 maja	Hamburg	RYNDAM	29 julija	Boulogne
POTOMAC	31 maja	Bremen	VANDYCK	29 julija	Hamburg
ROCHAMBEAU	1 jun.	Havre	AMERICA	29 julija	Cherbourg
OLYMPIC	3 junija	Boulogne	AQUITANIA	1 avg.	Cherbourg
N. AMSTERDAM	3 jun.	Cherbourg	PARIS	2 avg.	Havre
ORDUNA	9 junija	Hamburg	OPETIC	8 avg.	Genoa
LA TOURNAINE	9 junija	Havre	BELVEDERE	10 avg.	Trst
LONE STAR ST.	9 junija	Cherbourg	LA SAVOIE	12 avg.	Havre
ZEELAND	6 jun.	Cherbourg	LAFAYETTE	15 avg.	Havre
MAURETANIA	6 jun.	Cherbourg	PARIS	23 avg.	Havre
ST. PAUL	7 junija	Hamburg	PRES. WILSON	26 avg.	Trst
LA SAVOIE	10 jun.	Havre	ARABIC	29 avg.	Genoa
G. WASHINGTON	10 jun.	Cherbourg			
HOMERIC	10 jun.	Cherbourg			